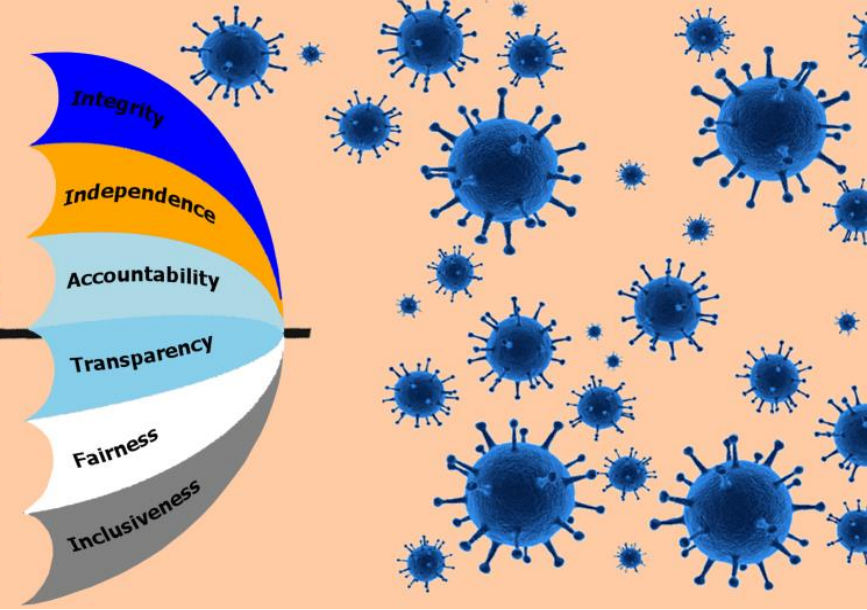

ACC Against COVID-19

အစီအစဉ် (၈၅)

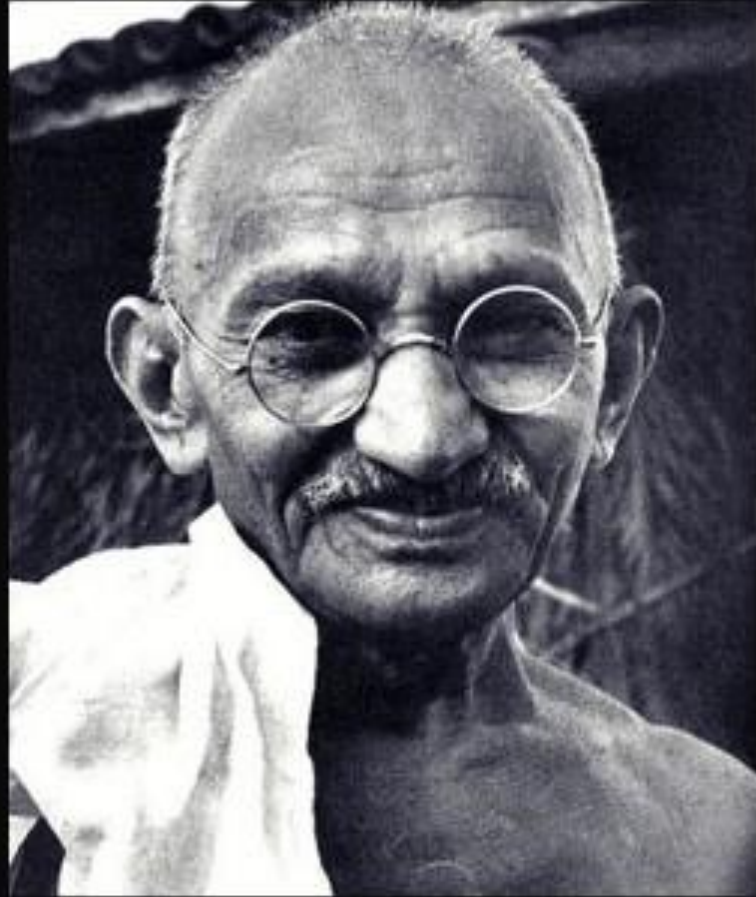
“ကောင်းမွန်သော စီမံအုပ်ချုပ်မှုနှင့်
အင်တီလိုက်စားမှု”

ACC Against COVID-19

Prof. Dr. Aung Tun Thet
9-11-2020

Good government is no substitute for
self-government.

(Mahatma Gandhi)

izquotes.com

စီမံအုပ်ချုပ်မှု

- ဂရိစကား "*kubernaein*"
- လက်တင်ဘာသာ "*gubernare*"
- အင်္ဂလိပ်စကား "*Steer*"

စီမံအုပ်ချုပ်မှု

- “စီမံအုပ်ချုပ်မှု” နှင့် “အစိုးရ” ဆိုသော အသုံးအနှုန်းကို တွဲဖက်အသုံးပြုလေ့ရှိ၊
- အစိုးရဆိုသည်မှာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် ဥပဒေများကိုအခြေခံပြီး ထူထောင်ထားသည့် အဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်သည်။
- စီမံအုပ်ချုပ်သူများနှင့် အုပ်ချုပ်ခံများအကြား ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုများကို အထူးသတိပြုသင့်သည်။

စီမံအုပ်ချုပ်မှု

- မိသားစု၊ ဖက်စပ်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများအတွက် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ၊
- ဗဟိုထိန်းချုပ်မှုပုံစံနှင့် ကိုယ်ပိုင်ထိန်းကျောင်းမှုပုံစံ၊

ကောင်းမွန်သော စီမံအုပ်ချုပ်မှု

- ၁၉၉၀ခုနှစ်များကတည်းကစတင်၍ အသိအမှတ်ပြုလာခြင်း၊
- ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်များချမှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊

ကောင်းမွန်သော စီမံအုပ်ချုပ်မှု

- လုပ်ငန်းစဉ်
- အများပြည်သူဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများသည် အများပြည်သူတို့၏ ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းနှင့် အများပြည်သူတို့၏ အရင်းအမြစ်များကို စီမံခန့်ခွဲပေးခြင်း၊
- တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် လူ့အခွင့်အရေးများ (နိုင်ငံသား၊ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး နှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများ)အား ရှေ့တန်းတင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊

ကောင်းမွန်သော စီမံအုပ်ချုပ်မှု

- တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုရှိစေရေး၊
- အများပြည်သူဆိုင်ရာ အစိုးရ၏ဆောက်ရွက်မှုများ ထိရောက်မှုရှိစေရန်နှင့် တာဝန်ခံမှုကိုမြှင့်တင်ပေးရန်၊
- အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ကိုင်တွယ်အရေးယူခြင်း၊

ကောင်းမွန်သော စီမံအုပ်ချုပ်မှု

- အဓိပ္ပါယ်နှင့် အတိုင်းအတာသည် တိကျရှင်းလင်းမှုမရှိခြင်း
- သဘောတရားရှင်းလင်းမှုမရှိခြင်း၊
- လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သည့်အဆင့်တွင် ခက်ခဲမှုရှိနေခြင်း၊
- တိကျသေချာသည့် အဓိပ္ပါယ်နှင့် အကြောင်းအရာအားနည်းခြင်း၊

ကောင်းမွန်သော စီမံအုပ်ချုပ်မှု

- အများပြည်သူဆိုင်ရာ အာဏာနှင့် အရင်းအမြစ်များအား ရယူအသုံးပြုရာတွင် တရားဝင်မှုနှင့် တာဝန်ခံမှုရှိခြင်း၊ ထိရောက်မှုရှိသောနည်းလမ်းများဖြင့် စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- အများလက်ခံထားသည့် ကျယ်ပြန့်သော လူမှုရေးပန်းတိုင်များရရှိရန်အတွက် ကောင်းမွန်သောစီမံအုပ်ချုပ်မှုသည် အခြေခံအချက်ဖြစ်ခြင်း၊

ကောင်းမွန်သော စီမံအုပ်ချုပ်မှု

- တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် တာဝန်ခံမှုတို့နှင့် ချိတ်ဆက်နေခြင်း၊
- နိုင်ငံ၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့် နိုင်ငံသားတို့အကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်အရေးကြီးခြင်း၊
- တရားဝင်ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ထားသော အများပြည်သူဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများသည် တောင့်တင်းခိုင်မာပြီး ချမှတ်ထားသော ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းရှိခြင်း၊
- ဘက်မလိုက်ရန်အတွက် အားလုံး၏ဖြောင့်မတ်တည်ကြည်သော အခြေခံစိတ်ထားများ ရှိရန် လိုအပ်ခြင်း။

ကုလသမဂ္ဂလူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး(OHCHR)

- ကောင်းမွန်သော စီမံအုပ်ချုပ်မှုအား ဆန်းစစ်ခြင်း၊
- ကျန်မာရေး၊ သင့်တင့်သော အိမ်ယာ၊ လုံလောက်သော အစားအစာ၊ ကောင်းမွန်သော ပညာရေး၊ တရားမျှတမှုနှင့် လူ့ပုဂ္ဂိုလ်လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးကို ခိုင်မာသော အာမခံချက်ပေးနိုင်သည့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများရှိခြင်း၊

ကောင်းမွန်သော စီမံအုပ်ချုပ်မှု၏ အဓိကအကြောင်းအရာများ

- ပွင့်လင်းမြင်သာမှု
- ဖြောင့်မတ်တည်ကြည်မှု
- တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု
- ရှင်းလင်းမြင်သာသည့် ကောင်းမွန်ထိရောက်သော မူဝါဒများ

ကောင်းမွန်သော စီမံအုပ်ချုပ်မှု၏ အဓိကအကြောင်းအရာများ

- ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု
- တာဝန်ခံမှု
- တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်ပေးမှု
- အဂတိနှင့် မှားယွင်းဆောင်ရွက်မှုများမရှိခြင်း။

ကမ္ဘာ့ဘဏ်

- အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်ပေါ်လာပုံနှင့် ၎င်းတို့၏အလေ့အထများအကဲဖြတ်ခြင်း
- (၁) အစိုးရများအား ရွေးချယ်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်၊ စောင့်ကြည့်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် အစားထိုးသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များ၊
- (၂) ချမှတ်ထားသော မူဝါဒများ၏အရည်အသွေးနှင့် ယင်းမူဝါဒများကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်သည့် အစိုးရ၏ စွမ်းဆောင်ရည်

ကမ္ဘာ့ဘဏ်

- ၃။ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်နေသည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နိုင်ငံအပေါ်ထားရှိသည့် နိုင်ငံသားများ၏လေးစားမှု
- ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ညွှန်းကိန်းများအရ

ကမ္ဘာ့ဘဏ်

- ကောင်းမွန်သော မူဝါဒများရှိခြင်း၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး အလေးထားဆောင်ရွက်ခြင်း နှင့် ပြည်သူများ၏ ဆန်းစစ်သုံးသပ်အကဲဖြတ်မှုကို အလေးနက်ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း၊
- ပြည်သူများနိုင်ငံရေးအာဏာကျင့်သုံးနိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများမှ ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊ ဥပဒေများနှင့် မူဝါဒများကို အကောင်းအထည်ဖော်ရာတွင်လည်း ထိရောက်ရန် လိုအပ်ခြင်း၊

ကောင်းမွန်သောစီမံအုပ်ချုပ်မှုနှင့် ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု

- စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး သာယာ ဝပြောရေးအတွက် အဓိကအချက်ဖြစ်ခြင်း၊ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များအောင်မြင်ရန်နှင့် ကောင်းမွန်သောစီမံအုပ်ချုပ်မှုသည်
- ကောင်းမွန်သော စီမံအုပ်ချုပ်မှုသည် လူမှုရေးယုံကြည်မှု၊ စိတ်ကျေနပ်မှု၊ ငြိမ်းချမ်းမှု နှင့် နိုင်ငံရေးတည်ငြိမ်မှုတို့အပေါ် သိသာထင်ရှားသော သက်ရောက်မှုများရှိခြင်း၊

ကောင်းမွန်သောစီမံအုပ်ချုပ်မှုနှင့် စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု

- အဂတိလိုက်စားမှုကို ထိန်းချုပ်ခြင်း၊
- အဂတိလိုက်စားမှုများမရှိပါက အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုပိုမိုတိုးတက်စေနိုင်ခြင်း၊
- စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ကောင်းမွန်သော အခြေအနေများကို ဖန်တီးနိုင်ခြင်း၊

ကောင်းမွန်သောစီမံအုပ်ချုပ်မှု

- ကုလသမဂ္ဂ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုပန်းတိုင်များအား အောင်မြင်ရေးအတွက် မရှိမဖြစ် လိုအပ်ချက်ဖြစ်ခြင်း၊
- ပန်းတိုင် ၁၆ “ငြိမ်းချမ်းမှု၊ တရားမျှတမှုနှင့် ခိုင်မာအားကောင်းသော အင်စတီကျူးရှင်းများ” နှင့် အဓိက သက်ဆိုင်မှုရှိခြင်း၊
- “ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ငြိမ်းချမ်း၍ အားလုံးပါဝင်နိုင်သည့် လူ့အဖွဲ့အစည်းများအား မြှင့်တင်ခြင်း၊ အားလုံးအတွက် တရားမျှတမှုလက်လမ်းမီစေနိုင်ရေးနှင့် အဆင့်တိုင်းတွင် ထိရောက်ပြီး တာဝန်ခံမှုရှိသည့် အားလုံးပါဝင်နိုင်သော အဖွဲ့အစည်းများ ထူထောင်သွားရန်။”

ကောင်းမွန်သောစီမံအုပ်ချုပ်မှု

- အခြားသော SDG များသည်လည်း ကောင်းမွန်သော စီမံအုပ်ချုပ်မှုနှင့် ချိတ်ဆက်နေခြင်း၊
- SDG ၁၀ သည် မညီမျှမှုအား လျော့ချခြင်းနှင့် လူအများအနေဖြင့် လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်မှုတို့ကို မြှင့်တင်ပေးခြင်း၊
- SDG များ အောင်မြင်စွာအကောင်အထည်ဖော်ရရှိစေရန်အတွက် ကောင်းမွန်သော စီမံအုပ်ချုပ်မှု အပေါ်တွင် မူတည်ခြင်း၊

စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး

- လူ့အခွင့်အရေးအား လေးစားမှုရှိခြင်း၊
- ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုပပျောက်ရေးအား ဦးတည်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- ဆာလောင်မှုနှင့် ငတ်မွတ်မှုမရှိစေရေး ၊ ကောင်းမွန်သော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနှင့် အရည်အသွေးရှိသော ပညာရေးစနစ် ရရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- ကျား/မ တန်းတူညီမျှမှုရှိစေခြင်း၊ မညီမျှမှုများအား လျော့ချခြင်း၊

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် ကောင်းမွန်သော အုပ်ချုပ်မှုအတွက်
ရန်သူဖြစ်သည့် အဂတိလိုက်စားမှုအား
အမြစ်ပြတ်ချေမှုန်းရမည်ဖြစ်သည်။ ယင်းအမျိုးသားရေး
ရည်မှန်းချက်အောင်မြင်စေရန်အတွက် အစိုးရနှင့်
ပြည်သူ လက်တွဲဆောင်ရွက်သွားရမည်ဖြစ်သည်။

— Pratibha Patil —

AZ QUOTES

